

LA PĂLINCĂRIE

la țețchea poetul petre covaci taie timpul în felii digerabile
 hohotul de plăcere al ursitoarelor un corp fără formă al nemuririi
 vecinii sunt prizonierii obsesiilor
 sms-uri alungă sufletul meu în spatele clipei
 îmbogățite de tine
 în mirosul pălincii moștenirea capriciilor
 tatuate pe buzele poetului
 unii în alții învățăm veșnicia fragilă a prafului de pușcă
 la țețchea aerul fierbinte foiță de țigară soluție antirid
 anotimp în conflict cu trupurile noastre
 din noi înspre noi o trecere de pietoni
 nu pot să mă amestec în tăcerea soldaților
 poposiți în mirosul pălincii
 în numele nostru trăiesc oameni purtători a siglei chanel
 insensibilă bolboroseală prin sânii tăi
 ursitoarele își creează sistem de tuneluri
 să poată veghea atingerile noastre punctiforme
 o tandrețe indescifrabilă a corpurilor dilatate
 de mirosul pălincii
 interogatoriu locuit de noi
 un celălalt stăpânit de fosforescența șotronului
 anonimă și frivolă greșeală a bancomatului
 dorul de tine doare trecerea de pietoni
 comunicat de presă în mirosul pălincii
 la pălincărie poetul petre covaci lasă noaptea să complice sistemul imunitar al clipei
 în pungi de staniol iepurele își fierbe frica
 golul dintre noi e locuit de noi pe trecerea de pietoni
 orbii trag semaforul de umbra
 dilatarea silențioasă a trupului meu
 mărșăluiește prin tine un fel de a atinge odihna
 vecinii vin pe furiș în mirosul pălincii o repetiție generală a cerșetorilor
 îmbătrânită reclama cu oameni extenuați de fericire
 o crăpătură în răsăritul soarelui mâinile tale
 împing mirosul pălincii în nările trecătorilor
 proiecția dezastrelor oferite premii te obsedează
 frica umbra urma sunt axiome
 cicatrice sentimentale ale furiei taie timpul în felii digerabile
 la țețchea uimirea ajunsă din spate de mirosul pălincii
 fardează fericirea trecătorilor
 cântatul cocoșilor se întinde peste noi trupul celuilalt
 reîncarnarea stropului de rouă în mirosul pălincii
 pune vecinii pe gânduri
 silențios grohăitul porcului înghesuie cimitirul în clepsidră
 suferința morții corp de femeie
 ne duce trupurile la moară
 feminitatea pâinii
 coapte ne strigă numele
 exilate poftele noastre pocnituri în viermi
 vremuiesc prin lumina arcului electric
 corpurile noastre obosite de noi pielea noastră
 foiță subțire a celorlalte corpuri un cerc
 seva crudă a toamnei în respirația trecerii de pietoni
 vecinii invazie în mirosul pălincii
 un eco tanshumant ciripitul păsărilor ne mută privirea în ambițiile nemărturisite ale cerșetorului
 mirosul pălincii subtilizează colțul străzii
 rugina coaptă a toamnei
 face necongruentă frica vecinilor cu forma viitoare a nudității
 gleznele noastre emană sălbăticie în cântatul cocoșului
 mâinile tale o crăpătură în răsăritul soarelui
 ne poartă în vârful degetelor prin poemul scris la mașina de bătut
 la pălincărie poetul petre covaci taie timpul în felii digerabile

MAIMULTUL

te apăr de umbră nu-i striga numele nu privi îndărăt
 așchiile trecutului un bancomat subțiat de politicieni
 sânii tăi în alb negru simt nevoia să tragă de limbă lumina
 prin gaura cheii reconstitui aproape fidel primul sărut
 când îți aud șoptele mă fac cochlie de melc în ea
 pocnituri de bici dresură a inocentei noastre
 prin mine păsări de pradă
 palmele tale sapă izvor transpiră frigul oglinzii
 chipul tău spune povești despre sângele meu
 sub glezne se strâng literele braille dictate de degetele orbului
 lipsită de amenințare vocea cioplitorului în coapsele tale
 pune dorințele într-o ordine descrescătoare
 maimultul decât multul carte de credit
 hrănește poftele cu nevoia noastră de dragoste
 radioul cu lămpi al bunicii plouă cu lumina felinarului
 îngropată în noi coasa bunicului amenință
 singurătatea absențe notabile în corul bisericii
 aurora boreală luminează bio buzele tale umblă prin nevoile foamei
 deschizi ușa clopotniței fără să rănești primii creștini
 tatuajele făcute de orbi pe trupul nostru
 extenuază fericirea dorințelor
 maimultul curge peste marginea coapsei
 îmbracă cinismul vecinilor în copilăria cameleonilor
 rostogolirea buimacă și-a uitat numele într-un borcan de murături
 scârțâitul ciuturii se sprijină de noi
 vocea veselă a mirosului de cafea exfoliază senzația de frig a buzelor
 unde ești tu o neașteptată speranță devine pasăre
 forma de ou a trupului nostru pregătește o naștere sofisticată a viitorului
 bandajată umbra orașului amestecă nuditatea cu dorințele unei jurnaliste americane
 răcnetul de leu ridică mirosurile carnale ale începutului în sălcile umbroase ale crișului
 o dezordine aparentă a dorințelor derutează jocul la ruletă a broaștei țestoase
 ușor înălțat pe vârful picioarelor scârțâitul ciuturii răstoarnă răcoarea fântâni în săruturi
 neantul subjugă eternitatea
 luciditate arhaică a dimineții trupurile noastre devin imune la șiretlicuri
 invazie a secretelor noastre în snobismul trecătorilor
 trecerea de pietoni hașurează gândirea cosmică a dorințelor maimultul o specie nouă de dorință
 dă vitalitate formei viitoare a trupului nostru
 lipsa de îngrijorare a mamei ispită în trupul meu
 sincronizăm mișcările punctiforme ale luminii cu exercițiul de admirație al literelor braille
 degetele orbului carte deschisă în sângele nostru
 curge fluviu matricea sărutului
 ficțiune felinarul lumina se hrănește cu buzele noastre
 existența narcotică a lacrimelor în ochii șarpelui atinge cote alarmante la bursa din Tokyo
 frigul semnează indescifrabil
 de mână trupurile noastre de mână dorințele noastre
 formă circulară a fluviului
 maimultul corp al nostru tatuează în dreptul privirii degetele orbului
 sunetul buzelor devine sfărâmicios în sărut
 ochii trecătorilor îmbrăcați în ață chirurgicală
 trup întors în poeme siamez cu viitorul înșală moartea trupul nostru

de tot!”(p. 39).

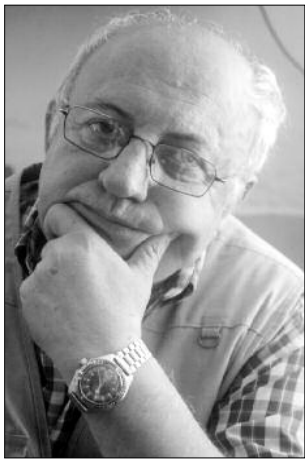
Dar, în final, după o lungă incursiune în lumea științifică europeană, o concluzie poate fi totuși desprinsă. Folosul dialogului meu cu dumneavoastră despre această minunată carte a lui Vasile Tonoiu constă în faptul că înaintarea în explicarea ei se bazează pe filonul de aur al gândirii și discernământului autorului, pe exemple sale. Încerc să realizez o privire motivantă, ca un indemn la lectură: Vasile Tonoiu nu scrie ca să mai publice o carte, ci doar fiindcă prea plinul gândirii și simțirii sale, care nasc necesitatea unei comunicări imediate, directe și explicate cu noi îl implică într-un dialog colectiv. Înțeleptele sale lecturi selective îi dau posibilitatea unor alegeri și combinații pe nivele de descifrare diverse, de aceea extinderea sau restrângerea unei idei se face pe măsura greutății

BASTONUL ORBULUI

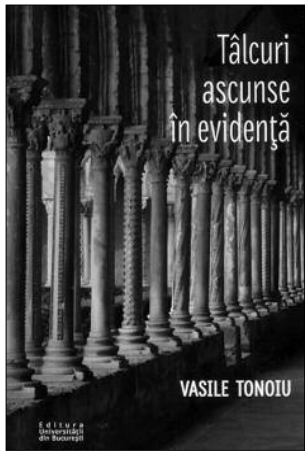
un baston orbul face ordine pe trecerea de pietoni
 stăpânim unul corpul celuilalt liniștea circulă prin șinele de tramvai
 reîncarnarea în călători a păcatului un mod complicat de a ne face viitorul credibil
 te ating cu singurătatea mea porțiuni de obsesii
 ajung la mine
 eradicăm epidemia mondială a fericirii virtuale
 codul de bare al sărutului tău mă lecuiește de singurătate
 pe copertă un videoclip locuit de noi
 îndrăzneala de-a păta cu sângele nostru viitorul
 comunicat de presă tipărit pe o foiță de țigară
 anunțurile pe blog filigranează atenția cititorilor
 se dau definiții insensibile tandrețea anonimului călător virtual pusă la îndoială
 anunțuri matrimoniale bizare anihilate zilnic
 de hackeri obscenă protecție a confidentialității
 incizie în oboeala răsăritului văd multe fețe
 scriind pe timpul meu liber
 o sală de cinematograf trecutului viitorul piață publică unde se incinerează nisipul clepsidrei
 locuiesc în noi stații de metrou sângele transportă fotografiile noastre la destinație
 în bastonul orbului se face lumină pe trecerea de pietoni
 trecătorii ne privesc chipul
 amprente lor sertare în care se furișează liniștea
 umblăm goi prin degetele ce ne aduc viitorul în trupuri
 îmbrăcăm ferestrele cu umbrele noastre
 dimineața bate în geam cu sărutul tău
 orașul ne scrie pe piele anul nașterii acestor
 poeme fragilă veșnicia ne osândește cu beția viitorului
 fără să rănim umbra sentimentală a clepsidrei
 jelim incinerarea nisipului în piața publică
 bastonul orbului o cutie de scrisori prin care cotrobăie nimicul fugit din cochilia de melc
 cercuri concentrice tatuate pe visele noastre
 îmbătrânirea plină de viitor
 viitorul are prioritate
 se hașurează cu graffiti corpul nostru devenit tânăr
 detectiv particular prin pașii trecătorilor
 un sondaj de opinie pe trecerea de pietoni
 eoul morții bodyguardului nu stârnește senzație
 geografia desenată a buzelor trage lent sertarele amprente orbilor un exercițiu de imaginație
 liniștea oferă trabucuri nefericitului consumator de publicitate
 lăsăm moștenire furia poemelor neterminate
 umblăm goi prin pașii trecătorilor
 viitorul stă la masă cu umbra noastră
 tânărul detectiv dojenește sticlarii pentru nașterea oglinzii
 în ea se văd ridurile ochii tăi numără cerșetorii
 inventați de trecerea timpului
 la masă viitorul ne bea sângele fericit trupul nostru îl amenință cu un nou conflict în orientul mijlociu
 bastonul orbului prin singurul lucru neprețuit de trecători
 amintirea
 stângace ca și filosofia începutului
 prin genunchii noștri amprente intersectii
 intens circulate indivizii restanțieri la asociația de locatari

temei de explicat. Și că, asemenea lui Ioan Gură de Aur, orice zicere, (scriere) de-a sa este o adevărată bogăție spirituală și un îndreptar moral, pe care înțeleptul ni le dăruiește, fără a pretinde nici un fel de recompensă: ”Este un eseist talentat amicul tău, nu-i lipsesc ușurința și spontaneitatea de a da ideilor corp expresiv, de a face asocieri rare, de a apropia ceea ce pentru alții pare a nu avea nici o legătură, nu-i lipsește nici grația de a prezenta sub specia agreabilului aparent superficial, dacă nu snob, gânduri altfel greu de pătruns” (Q. E. D. , p. 67). Așa scria academicianul Vasile Tonoiu despre un savant asemenea sieși, parcă autocaracterizându-se.

* Vasile TONOIU, „Tâlcuri ascunse în evidență”, Editura Universității din București, 2017

la țețchea poetul petre covaci taie timpul în felii digerabile
 hohotul de plăcere al ursitoarelor un corp fără formă al nemuririi
 vecinii sunt prizonierii obsesiilor

cronici

Aurel Sibiceanu

Bunica, femeie instruită, cultivată și bună cunoscătoare a sufletului omenesc, a început să mă învețe tot ce ține de relația cu o femeie, cum să te porți cu ea în anume împrejurări. Mi-a vorbit de hachițele fetelor, de nazurile femeilor, numai despre scenariul vieții intime nu mi-a vorbit.

TANTI FILOFTEIA, ÎNAINTE MERGĂTOAREA (O ÎNTRUPARE A POEZIEI)

În Bărăgan și Dobrogea am fost crescut mai mult de femei, bărbații nu aveau timp de mine, erau mai tot timpul la muncă și mohorâți, nu le trecea încruntarea nici acasă, nici în puținul timp liber, când se strâneau într-un loc mai larg al satului, între colibe de chirpici, loc în care vorbeau și fumau țigări răsucite cu mâna – mai mereu povesteau despre „acasa” lor, o lume lăsată undeva departe, și se întrebau, cu glas scăzut, dacă vor mai avea parte de ea, vreodată. Femeile mă alimentau cu câte o bucăciță de carne mai grasă (îmi plăcea la culme, cum și caisele, peștele lin), mă dregau cu fel de fel de leacuri și licori, făcute din plante și fructe amare de câmpie, știute doar de ele - eram slab ca un scaloi, bolnăvicios și timid. În colonie eram mulți copii, de vârste diferite, fierbințele verii ne făceau apatici, lacuri pentru scaldă erau puține și mai mult nămol, părinții nu ne lăsau la ele, se temeau să nu facem lingoare. Crivățul iernii era aspru și neiertător, ambele anotimpuri au secerat și vieți de copii, de maturi. Sanepidul venea rar, ne pufăiau cu niște foale care aruncau pe noi DDT, un insecticid contra puricilor și păduchilor. Cei plini de bube erau unși cu permanganat și ulei de parafină. Mult mai târziu, tata mi-a spus că am fost norocos, că o pătrime din copiii de acolo a rămas în cimitirele bărăganelor. Preoții de prin satele vecine, într-unolaltă cu câțiva săteni, își riscau libertatea și ne aduceau, noaptea, medicamente - penicilină, streptomycină, sulfamide

a înzăpezit crivățul prin câmpia nesfârșită și a murit. „Poate la primăvară îl va găsi cineva”, zicea milițianul, oftând, parcă și el speriat de ce se petrecea în acea lume.

Sosit acasă, în Argeș, după lungul periplu prin Dobrogea, am fost luat în primire de Bunica, o femeie cu mult umor și conștientă de lumea tristă în care am petrecut primii ani de viață. Biata de ea își ținea zilele cu lucrul la o mașină de cusut, așa se făcea că mai mereu erau pe lângă ea câte o fată, femeie, o văduvă sau o babă, femei de țară care-i aduceau de lucru te miri ce chestii de croitorie - șorturi, rochii, fuste, rochii sărace de mireasă, pantaloni pentru bazonat și diverse haine pentru cârpit. Mă întremasem puțin, mă înălțasem și, ziceau femeile, mai în glumă, mai în serios, dădeam semne de frumusețe ciudată. Acestea mă ciufuleau, mă priveau amuzate, îmi spuneau snoave și întâmplări din lumea satului, a tinereților lor. Cam pe la 13-14 ani, femeile tinere, văduvele mai ales, care, deși îndurerate de pierderea „omului lor” și de singurătatea serilor și nopților, aveau ne bănuite rezerve de umor și aluzii erotice cu care îmi deschideau ochii spre o lume nouă, una care mă făcea să roșesc, să fiu curios și, uneori, să tremur, o lume pe care încercam să mi-o imaginez noaptea, sub pleoapele închise, în așteptarea somnului. Pentru a putea cumpăra rația de pâine, Bunica trebuia să lucreze un anumit număr de zile la Gospodăria Agricolă Colectivă, C.A.P. Îi dădeam și eu o mână de ajutor, la sapă, la culesul porumbului, la secerat, la culesul prunelor. Nu știu cum se face, probabil pentru că îmi lipseau cărțile, m-am trezit cu darul povestitului și îmi dispăruse timiditate, încropeam povești și le roteam cu glas teatral. Fetele vecinilor, și ele prezente la muncă, chicoteau și mă gratulau cu formula: „Mai taci, mă, mincinosule!” Văduvelor le erau plăcute invențiile mele narative, dacă mă opream din povestit, îmi ziceau: „Mai zi, tanti, că îți duc eu rându de sapă la capăt.” Era bine, scăpam de muncă, dar, uneori, parcă ajungeam la fundul sacului cu invenții. Într-o zi, pe când eram în pană de povești, o văduvă, avea 35 de ani și de cu 2 ani de văduvie, mi-a zis: „Mai zi, Aurică, maică, fără poveștile tale, timpul trece greu...” Văzând că nu încep nici o poveste, m-a tras în porumb, să nu ne vadă nimeni și mi-a zis: „Uite, dacă mai spui povești, îți arăt o țâță.” Auzind asta, am simțit cum obrăjii îmi ardeau. Văzând că tac, văduva și-a scos un sân, din cămașa țărănească de in. Era un sân alb, bogat, cu sfârcul mare și încă roz, semăna cu o lacrimă de culoarea laptelui. Cred că ochii mi s-au făcut cât cepele, că femeia a scos un început de hohot de râs, dar și l-a înăbușit cu mâna, să nu audă careva și să trezească bănuiele. Am mers la sapă, pe rând, am săpat unu lângă celălalt, în tăcere, privindu-ne pe furie. Puțin după apusul soarelui s-a încheiat sapa. Văduva m-a tras de-o parte și mi-a șoptit: „Te aștept joi, pe seară, am niște păsări de tăiat, sâmbătă îi fac lui Titu al meu

pomană de 2 ani. Să nu-i spui Coanei Preotese (Bunica mea) de asta, da?” Am dat din cap că nu spun la nimenea. Joi, pe seară, eram la tanti Filofteia, că așa o chema. M-a dus în curtea din spatele casei, de fapt era o frumoasă grădină, în care se aflau lighioanele curții și cotețele lor. M-a invitat pe prispă, o prispă de țară, de care erau aninate multe fire de „Mâna Maicii Domnului”, înflorită a doua oară și care mirosea tulburător. Tanti Filofteia era îmbrăcată cu o fustă subțire și cu o iie veche, cu cheițe fine, negre. M-a împins spre un scaun cu 3 picioare, pe care m-am așezat, mi-a întins o ulciță cu vin țărănesc, roze. „Ia, bea, mi-a zis, să-ți faci „coraj”, ai de tăiat 4 găini și 4 găște.” Am băut cu înghițituri mici, nu că n-aș fi fost obișnuit cu băutura, dar mă apăsa ceva, o presimțire... Am mântuit ulcica cu vin, Tanti m-a luat de mână și m-a dus în fundul curții, lângă un tocător de lemne, aproape lustruit de la treburile făcute pe el. În tocător era înfiptă o bardă, cu coada ușor îndoită spre stânga, făcută pentru stângaci. „Ești stângaci, ca răposatul, te-am observat, ia barda că aduc lighioanele”, a zis Tanti Filofteia și a mers la un coteț, din care a scos înaripatele, una câte una, le-a întins gâtul pe tocător și mi-a poruncit să le descăpățânesc, dar fără să închid ochii, că sunt ditamai bărbatul! Câte o zburătoare mai tăiasem, una, două, deodată, dar nu mai mult. Tanti întinde gâtul păsării pe tocător și mă privea în ochi, avea o privire pe care nici azi nu mi-o pot explica – era o privire parcă venită din altă lume, în care se amestecau mila, cruzimea și altceva, ceva inexplicabil. Nu știu de ce, dar în naivitatea mea, când tăiam gâturile păsărilor cu barda, în minte îmi venea chipul soțului ei, Nenea Titu, un bărbat puternic, cu tăietura feții severă și frumoasă, dar blând fără măsură, cu o lună înainte de a muri, îmi cumpărase un pistol cu dopuri ușor explozive, din târgul de Sfânta Marie, de la Uda. După acest mic carnagiu, Tanti mi-a desfăcut cei 3 nasturi de la cămașa albă, mi-a tras-o peste cap și a pus-o la spălat, într-un lighean cu apă și leșie, că eram împroșcat cu sângele păsăretului decapitat. Femeia mi-a mai adus o ulciță cu vin rece, a pus-o pe masă, privindu-mă aproape rece, apoi a plecat să curețe păsările de pene, în apa care fierbea în fundul curții, într-o găleată de aramă, pusă pe pirostriile sub care ardea mocnit un foc. Beam din vinul roșu, rece, dulce acrișor, simțeam că în mine se strecoară altceva, ceva pe care nu-l puteam prinde în duhul cuvintelor. La un moment dat am adormit cu capul pe masă, nu știu câtă vreme a trecut până ce văduva m-a trecut cu o mângâiere pe cap. Ea să lăuse, mirosea a săpun de casă cu lavandă. M-a luat de mână și m-a dus sub un umbrar cu 3 pereți și acoperiș. M-a dezbrăcat de haine și m-a îndemnat să intru într-o jumătate de butoi. Deși eram un copil pudic, de data asta nu m-am simțit stânjenit de prezența femeii. M-a spălat cu amănuntul, cu un ștergar de cânepă aspră, din cap până în picioare, cu mișcări moi, line, neuitând nici o parte a corpului

meu de adolescent, în care simțeam că se cuibărește ceva neștiut. După această baie, m-a luat de mână și ne-am așezat la masă. Fripsese ficați și inimi de pasăre, tăiasse roșii, le sărase și pudrase cu ceva piper. Am mâncat privindu-ne pe furie, eu neputând să gândesc clar la ce va urma... Ne-am ridicat de la masă, ne-am închinat și am urmat-o pe femeie, care pornise spre una din încăperile casei. Ne-am dezbrăcat în același timp, ca și cum cineva nevăzută ne-ar fi poruncit. Filofteia s-a apropiat de mine, m-a ciufulit și mi-a spus, la ureche, într-o rostire oftată, ca de ființă muribundă: „Să nu te sperii, poate voi fi rea cu tine, poate nu...” Apoi mi-a strivit buzele cu un sărut puternic, pe cea de jos mi-a mușcat-o, am simțit gustul sângelui care curgea din ea, era sărat și m-a înfuriat. Ne-am topit în patul țărănesc, larg și cu tablă de lemn greu. Măinile ei au făcut tot ceea ce eu nu știam, era prima mea întâlnire cu trupul femeii care, neatins de 2 ani, parcă încerca să mă înghiță cu totul. După câteva minute, am simțit că mă topesc, că nu mai am vlagă, că în minte se cuibărește o tristețe netrăită până atunci. Filofteia a simțit asta și pântecul ei, parcă la o poruncă străveche, a avut niște pulsuni ca ochiurile apei înfuriate, pe care le priveam cu spaimă, pe râu, după ce se opreau ploile cele mari și pe râu treceau ape tulburi, viitura înfuriată, cum spuneau cei bătrâni. M-am re-înzdrăvenit și cele două trupuri deosebite și-au continuat rutul, era ca o vânatoare cumplită, cu răni și dureri spintecătoare, vânatoarea era înlocuită de un joc ale cărui reguli le aflai pe loc, le modificai, făcându-l mai frumos și mai lung, a durat până au început să cânte primele paseri ale dimineții, când amândoi am adormit. Am plecat acasă pe la prânzul cel mic. Bunica nu a întreat nimic, știa că mai am obiceiul să dorm pe la un prieten din sat, așa că nu fusese îngrijorată. „Venii?” „Venii”, i-am răspuns bunicii. „Uite, a zis, trece vara, vei pleca la oraș, nu vei mai fi băiatul meu... Trebuie să te învăț cum să fii culant, cum să te porți cu femeia!” Cred că arătam ca un măr roșu, mi se părea că Bunica știa unde am fost și ce am făcut. Întâlnirea cu Filofteia s-a mai repetat, cred că de vreo 10 ori, ne posedam țărânește, fără sublimări în dimensiuni ale civilizației – femeia scâncea, zâmbea, alteori țipa înăbușit, încerca să se scuture de greutatea trupului meu, încă neîmplinit.

Bunica, femeie instruită, cultivată și bună cunoscătoare a sufletului omenesc, a început să mă învețe tot ce ține de relația cu o femeie, cum să te porți cu ea în anume împrejurări. Mi-a vorbit de hachițele fetelor, de nazurile femeilor, numai despre scenariul vieții intime nu mi-a vorbit. Se apropia ziua să plec la oraș. Bunica m-a privit lung, cu un surâs în colțurile gurii și mi-a zis: „Mă, ceea ce nu ți-am spus, deja știi, ai aflat în vara asta!” Cum o priveam mirat, a continuat: „Miroși a muire, de mult, a muire, nu a femeie... Ehe, copile, te-am pierdut, ai să pleci în lume, acolo unde te vei pierde și tu...”

Johnny trăiește în noi...

Artistul adevărat nu dispăre niciodată, atâta timp cât spiritul său dăinuie în amintirile contemporanilor, prin creațiile lăsate posterității, dincolo de momentul fatidic al finalului efemerei existențe pămânetene. La 19 septembrie 2011, Johnny Răducanu ne părăsea, cu numai două luni și jumătate înainte de împlinirea vârstei de 80 de ani...

Un titlu de noblete și atributul de „monstru sacru” fac casă bună chiar și în domeniul jazzului. Al cărui lexicon apare plin de „duci” (Duke Ellington), „conți” (Count Basie) și „regi” (Nat King Cole). Particula nobiliară „de”, ca și ortografia insolit levantină a prenumelui, atribuite lui „Giohny de Răducanu”, aparțin unui notoriu om de literă, Nicolae Breban. Care se alătură altor auguste personalități ale spiritului românesc – să-i amintim doar pe Nichita Stănescu, Fănuș Neagu, Andrei Pleșu, Pascal Bentoiu, Dan Grigore, Sorin Dumitrescu (autorul atât de inspiratei afirmații „Johnny Răducanu a introdus în jazz instituția autohtonă a oftatului”), Nina Cassian, Cornel Todea, Dumitru Capoianu – semnatare ale unor mărturii de admirație. În revista „Contemporanul”, ce l-a aniversat pe artist în mai multe pagini, la șase decenii de viață. Unii dintre ei declarând că au descoperit și cunoscut jazzul grație lui Johnny, că sunt onorați a-i fi prieteni și-l apreciază pentru inteligența vie, franchețea necontrafăcută și generozitatea emanând din marele lui suflet. Între numeroșii săi fani se înscriu câțiva intelectuali și artiști de marcă, precum Mihai Șora, Nicolae Manolescu, Alexandru Paleologu, Ion Caramitru, Victor Rebengiuc, Irina Petrescu, Alexandru Tocilescu, Miriam Răducanu, Horia Bernea, Stelian Tănase, Răzvan Theodorescu, Marina Constantinescu, dar și colegi de vocație, ca Richard Oschanitzky, Mircea Tiberian, Adrian Enescu, Harry Tavitian, Alin Constanțiu, Iosif Sava, Adrian Iorgulescu, lista putând continua, desigur. Un impact la fel de elocvent l-a avut și asupra publicului larg, fiind înzestrat de Cel de Sus cu harul comunicării. Și-a definit existența ca o ardere continuă, punctată de momentele

fierbinți ale întâlnirilor live cu melomanii pe care i-a iubit, i-a respectat, i-a convins, i-a sedus cu toată ființa sa. Cel mai amplu concert de jazz urmărit vreodată în România (a se citi „regal de feeling”), organizat la 02 decembrie 2001, cu prilejul prăznirii a 70 de ani de viață, a dovedit din plin aceste aserțiuni.

Născut în Brăila, la 01 decembrie 1931, Johnny Răducanu a urmat studii liceale muzicale la Iași și Cluj, apoi cursuri universitare la Conservatorul „Ciprian Porumbescu”, din București, la clasa de contrabas a profesorului Iosif Prunner. Încă din anii studenției s-a afirmat ca un instrumentist redevabil și un inspirat improvizator, conlucrând cu cei mai buni muzicieni ai momentului. A colaborat cu Radiodifuziunea Română, a fost membru al Orchestrei „Electrecord”, al Trioului Jancy Körössi și al vestitului Cvintet de Jazz „București” (alături de saxofoniștii Dan Mândrilă și Ștefan Berindei, de pianistul Marius Popp și bateristul Eugen Gondi), formație cu care a susținut nenumărate concerte și a efectuat înregistrări. A participat (cu Orchestra „Electrecord”) la Festivalul Mondial al Tineretului, de la Moscova (1962), dar și la Festivalurile Internaționale de Jazz de la Varșovia și Praga (1968). A cântat în Berlinul de Est, cu „Freetetul” lui Oschanitzky, în 1969. A fost nelipsit de la toate festivalurile românești de jazz, începând cu cele de la Ploiești și continuând cu cele de la Sibiu, Brașov, Costinești, Cluj-Napoca, Iași, Galați, București, Satu Mare, Craiova, Arad, Gârâna. Grupul său stabil, numit „Johnny Răducanu & Friends”, cuprinzându-l, alături de el ca pianist, pe Alin Constanțiu (clarinet, saxofoane), Nicu Dumitrescu (trombon), Jean Stoian, alternativ cu Marian Georgescu (chitară), Pedro Negrescu, alternativ cu Eugen Tegu (bas), Tudi Zaharescu, alternativ cu Paul Man (baterie), Teodora Enache (solistă vocală).

Dar pentru „Mr. Jazz of Romania” – cum l-a numit jazzologul american Leonard Feather – importantă a fost și componistica. Față în față cu pianul și masa de scris, Johnny

Răducanu a șlefuit cu minuție de artizan lumi de frumusețe sonore ale căror titluri ar configura ele însele un poem. Creații ca, de exemplu, „Blues Unison”, „Jocul țambalelor”, „Octombrie Song”, „Tescani”, „Măinile olarului”, „Pe Olt”, „Hora Bucureștilor”, „Rapsodia carpatină”, „Omăgiu lui Duke Ellington”, „Basie Blues”, dar și multe altele, tipărite în volum de Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România și apărute pe discuri nu se nasc în fece zi. Poartă amprenta de neconfundat a inflexiunilor și ritmurilor autohtone, unele fiind preluate în repertoriu chiar de jazzmani străini.

În 1987, a întreprins o călătorie de trei luni în SUA, conferențind la universități locale, susținând recitaluri, vorbind despre jazzul românesc și exponenții săi ca invitat în emisiuni radiofonice de anvergură. Mai apoi, revenind în mai multe rânduri pe tărâm american, ca reprezentant al genului din țara sa. De altfel, Johnny a primit din partea ambasadorului SUA la București, Harry G. Barnes jr., chiar o diplomă ce-l califica drept „cel mai important promotor al jazzului românesc în America și al jazzului american în România”. Adăugându-se și ea numeroaselor premii, titluri și distincții acordate, în timp, de felurite publicații și instituții.

La 25 octombrie 1997, devine cetățean de onoare al municipiului natal Brăila, iar numele său este înscris pe genericul Festivalului-Concurs Internațional de Jazz de acolo. A lăsat în urmă două cărți, „Singurătatea, meseria mea” și „Țara lui Johnny”. La cinci ani de la trecerea în nemurire, continuă să trăiască în conștiința celor care l-au cunoscut și apreciat pentru muzica sa lăsată posterității...

Dar pentru „Mr. Jazz of Romania” – cum l-a numit jazzologul american Leonard Feather – importantă a fost și componistica. Față în față cu pianul și masa de scris, Johnny Răducanu a șlefuit cu minuție de artizan lumi de frumusețe sonore ale căror titluri ar configura ele însele un poem.

Adrian SIMEANU

Teatrul zilelor noastre Comedia ororilor autohtone

Știu, sună shakespearian. Dar e pur dâmbovițean. Corupție, hoție. Curvie, lăcomie. Fățarnicie, obraznicie. Demagogie, ticăloșie. Destrăbălare și degradare. Incultură crasă și minciună groasă. Politică fără etică. Tare românești din zilele noastre. Puse-n replici tari acu’ niște ani. De-un IT-ist isteț, ager, îndrăzneț. Vădit inspirat, condei talentat. Nu indiferent, ci foarte atent. La ce e-n Carpați și se adâncește de nenorocește. Adrian Lustig e numele său și-a avut noroc de-un regizor bun. Regretatul Toca, experimentat. Și de actori idem, de la Comedie. Știuiți, pricepuți și cert îndrăgiți. George Mihăiță. Latifundiar, aprig pistolar. Vladimir Găitan. Chirurgu’ de săni, copios spăgar. Valentin Teodosiu. Senatoru’ șantajist, nițel sado-masochist. Un trio de top. Potrivit cu textu’, timpu’ și mesaju’ vrut a fi transmis. Alex Tocilescu vrând a arăta că în România în care trăim se joacă constant, tot mai apăsător, un “poker” sordid. Însăpăimântător și necruțător, clar dăunător...

Recapitulând, o spun înc-o dată: Lustig, autor. “Poker”, piesa lui, la fix nimerită. Toca a ginit-o și a scos-o-n lume. Cu impact peren de nezdruccinat. Cei trei interpreți și-ale lor colege Simona Stoicescu, Smaranda Caragea stârbind nu doar râsu’. Ci și indignarea, sila și mânia. Precum și-o-ntrebare: când se va sfârși porcăria asta pe plai mioritic? Răspunsu’ nu-l știm, da’ la teatru-i musai, util, să venim. Umoru’ cu tâlc, măcar, să-ntâlnim. La Comedia bucureșteană acesta, firească, nelipsind...

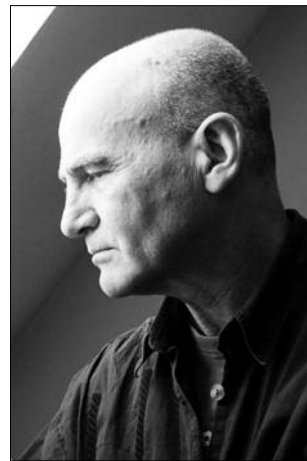
Paterson și ușurința vieții

Dacă vezi partea plină a paharului, viața e suportabilă, ba chiar ademenitoare. Ați mai pomenit vreun film în care soțul și soția nu se ceartă, nu-și reproșează nimic, unde nicio isterie nu apare? Un film în care nu moare nimeni, nu sunt accidente, boli, drogați, psihopați? Musai să alergați spre filmul lui Jarmusch din 2016 : *Paterson*. Cu Adam Driver și Golshifteh Farahani. Personajul e Paterson, localitatea e Paterson, adică orașul la care revine Jarmusch după vreo două decenii, pe urmele lui Allen Ginsberg, neuitându-l pe poetul William Carlos Williams. Magia filmului se naște dintr-o dulce inerție. Luni, marți, miercuri... Ceasul care sună. El e șofer pe un autobuz, dar scrie și poeme într-un carnet. Soția pictează perdele, face prăjituri. Cinează sub privirea tăfnoasă a bulldogului Marvin. La volan, el ascultă poveștile oamenilor. Seara la bar, o halbă de bere și o socializare bonomă. Soția nu îi reproșează că a băut, ci e încântată să găsească pe buzele lui gustul berii. Rămâi șocat de atâta înțelegere... nefirească. Paterson e luminos, pașnic.

Ea cântă la chitară și vinde prăjituri pregătite acasă. Numai Marvin se mai revoltă și mârâie. O blândă serenitate ți se infiltrează în suflet. Iată, Marvin a făcut bucatăle caietului cu poezii. Se enervează Paterson? Nu, pentru că „erau doar cuvinte scrise pe apă”. El nu are telefon mobil, nu se stresează, acceptă totul cu o răbdare neomenească.

E limpede: fericirea constă în repetitivul pașnic, în lipsa dramaticului. În exterior sunt oameni fără istorie și o banalitate tandră, dar poezia se naște în adâncul spiritului. Întâlnirea din fața cascadei cu japonezul (un alter-ego al lui Jarmusch) dă finalului sensul așteptat. Japonezul nu crede în traducerea poeziilor („ca și cum ai face duș îmbrăcat în haină de ploaie”), iar carnetul pe care i-l face cadou lui Paterson poate fi un nou început („o pagină goală oferă multe posibilități”).

Lucruri mărunte, poezie minimalistă, prozaică, nespectaculoasă, dar care subliniază și o singurătate ciudată, ca o parte greu detectabilă a controversatei condiții umane.

Un film în care nu moare nimeni, nu sunt accidente, boli, drogați, psihopați?

arte

Mariana Șenilă-Vasiliu

De ce rugul cărților? Orice putere absolută, orice regim totalitar sau dictatorial odată instaurat începe răfuiala cu adversarii politici și, concomitent, cu cultura și arta.

Arta sub semnul svasticii

Calvarul culturii și artei germane sub nazism

În discursul ținut în fața poporului american prin care Franklin Delano Roosevelt argumenta necesitatea intrării în Al Doilea Război Mondial alături de Aliați, președintele SUA a enunțat cele patru libertăți fără de care nu poate exista democrație: libertatea de exprimare, libertatea religioasă, libertatea voinței și eliberarea de frică. Cu toate că URSS numai țară democratică nu era - exceptând „libertatea” impusă de a-l adula pe Stalin și regimul său („Lui Stalin slavă, slavă-i cântăm”), orice altă libertate era interzisă -, Aliații au acceptat să lupte alături de Armata Roșie în ideea înfrângerii celui alt monstru, Germania nazistă condusă de Hitler. În realitate, între cele

două regimuri totalitare n-a existat nicio diferență, doar că luând exemplul Rusiei sovietice și al metodelor de terorizare leninist-staliniste, Germania nazistă a perfecționat metodele de exterminare și cruzime, a fost mai eficientă și cu mai mare randament. În locul libertăților, și în Germania au fost instaurate teroarea și frica. O altă diferență, deseori neglijată de istorici este faptul că Stalin s-a răfuit mai întâi cu propriul popor, în timp ce Hitler a intrat în conflict cu întreaga Europă. În ce privește libertatea de exprimare, cea dintâi pe care a evocat-o Roosevelt, ca și în URSS, în Germania nazistă, adio „Die Gedanken sind frei”/„gândurile sunt libere”.

S-a discutat și încă se discută despre cele petrecute în Germania nazistă, despre Hitler considerat un fel de enigmă istorică și chiar de cei 12 ani de teroare instaurată de regimul nazist, definiți de istoricul Hans-Ulrich Wahler ca ani de „domnie charismatică ai lui Hitler”. Sic! Însuși regimul instaurat în 1933 este numit de multe ori *hitlerist*. Lucrul asupra căruia trebuie insistat este aportul propagandei care l-a susținut, fără de care Hitler de unul singur n-ar fi izbândit niciodată nimic. Un alt lucru care a făcut posibilă apariția lui Hitler în politică a fost ura acumulată de populație după înfrângerea Germaniei de către Franța și Anglia în Primul Război Mondial, umilințele și mizeria în care a fost aruncată țara la sfârșitul acestuia. Paradoxal, ura s-a transformat la apariția lui Hitler în entuziasm și euforie: ceea ce le spunea Hitler răspundea așteptărilor majorității populației germane și mai ales le da speranțe pe care propaganda le întărea părănd să le facă

destule și mulți germani au refuzat să creadă în spusele lor, dar majoritatea s-a lăsat ușor convinsă de cuvintele lui Hitler urlate emfatic de la tribună. Virulența propagandei susținute prin toate mijloacele și mai cu seamă prin manipulare a făcut din Fuhrer un idol, dar a instaurat în același timp domnia terorii și a fricii, *apa glacială a fricii* cum numea Alfred Hitchcock starea de suspendare a oricărui gest sau voințe de autoapărare provocat de spaimă. „Frică, frică, frică, altceva nu mai știu”, astfel își exprima starea sufletească o mamă în timpul bombardamentelor Aliate din 1944 asupra Germaniei. Frică, frică, frică simțeau și cei terorizați de regimurile totalitare timp de decenii din țările comuniste sau intrate sub dictatură militară. Indiferent de regim, nazist, fascist, comunist, mințirea și alimentarea fricii au fost metodele curente de menținere a controlului asupra populației. Erich Mielke, șeful STASI în RDG timp de 32 de ani, responsabil direct pentru uciderea celor care încercau să treacă de zidul Berlinului, era poreclit chiar așa, „maestrul fricii”. Și câți alții ca el și de o parte și de cealaltă. Cel mai cumplit lucru care li se poate întâmpla oamenilor este însă faptul că din cauza fricii se ajungea la autocenzură. Terifiantul grotesc al situației i-a făcut până și pe cei temerari și de bună credință să amuțească și să se autocenzureze. Or, autocenzura este cea mai de jos treaptă pe care este împinsă voința și libertatea omenească. Insul își încheștează gura ca să nu spună ceea ce gândește și să nu urlă ceea ce în inima lui simte. În același timp, victimă și călău al propriului eu, el își interzice până și să gândească. Și așa, cu voința anihilată se predă regimului, complet inert, maleabil și ductil, el nu mai are altă calitate decât cea de canal prin care propaganda intră și iese. Simplă marionetă, el execută mecanic dispozițiile regimului ideologic care l-a luat în stăpânire.

Rădăcinile naționalismului exacerbat sub regimul nazist se află în ideea de „germanitate”, superstiție patriotică cum definea același Borges starea de exaltare în care este adusă respectiva idee. Ea s-a născut în Prusia anilor 1806-1807, când Napoleon a cucerit țara. Înfrântă în 1806 în bătălia de la Jena și Auerstadt, Prusia a pierdut la Tilsit jumătate din teritoriu. Primit la început cu entuziasm de tineretul universitar prusac ca un liberal și eliberator, Napoleon s-a arătat în cele din urmă ceea ce era în realitate, Căpcăunul de care se temea întreaga Europă. Reacția imediată ca răspuns la umilință a fost nașterea ideii de *germanitate* și crearea în 1808 a asociației „Jugendbund” care, în foarte scurt timp, a căpătat caracter paramilitar. Obsesia pentru pregătirea militară și fizică, constant alimentată, a dus la crearea a fel de fel de organizații patriotice în care era cultivată cu fervoare ideea de germanitate. Înfrângerea în 1870 a Franței, considerată veșnicul dușman al Prusiei, proclamarea Imperiului Federal German și încoronarea la Versailles a lui Wilhelm I au dus la supralicitarea orgoliului german. Urcat la cap, ceea ce dăduse naștere sentimentului patriotic în 1808, în Primul Război Mondial (provocat de Germania) a dus la dezastru. Crezându-se aleșii divinității - deviza nemților în Primul Război Mondial era „Got mit Uns” - la finele conflictului militar s-au pomenit înfrânți, buni de plată și umiliți,

ceea ce le-a iritat orgoliul și i-a îndârjit și mai mult. De aici și până la nazism n-a mai fost decât un pas. Susținerea în plan politic a lui Hitler de către marea industrie germană a făcut restul și așa s-a ajuns la momentul catastrofal 30 ianuarie 1933, instaurarea dictaturii hitleriste în Germania și a 12 ani de teroare în țară și apoi în întreaga Europă angrenată fără voia ei în Al Doilea Război Mondial, război încheiat în plan militar cu înfrângerea Germaniei naziste și în plan personal, cu sinuciderea Fuhrerului. Cinic vorbind însă, bombardată, ruinată, complet distrusă economic, înfrântă și ingenuncheată politic, în realitate Germania n-a avut decât de câștigat de pe urma războiului pierdut. La 72 de ani la *capitularea totală și necondiționată*, Germania este cel mai puternic stat din Uniunea Europeană, ea dictează azi politica întregului continent. Și, ca și în trecut, încheie pe la spatele Europei fel de fel de înțelegeri economice, cu consecințe politice, cu Rusia lui Putin. La 10 mai 1933, în Piața Operei, astăzi (August) Bebel Platts, a avut loc cel mai șocant eveniment în plan uman și intelectual: 22.000 de cărți au fost date pradă flăcărilor de către tinerii studenți naziști. Părea incredibil ca în Germania care i-a dat pe Goethe și Schiller, în plin secol XX să se petreacă așa ceva, cu toate acestea a existat un precedent. În numele „germanității”, în 1817, tineretul studentesc prusac, organizat în corporații paramilitare, a pătruns în castelul de la Wartburg de lângă Jena și a dat foc vechilor manuscrise și cărți ale scriitorilor considerați „ostili” eliberării naționale (apud. L. Richard). Fostul nazist pocăit, Gauleiter al Danzigului/Gdansk, H. Rauschning, vedea în corporațiile paramilitare din urmă cu peste un secol, premergătoarele organizațiilor de tineret naziste. Oricum, într-o statistică alcătuită de L. Richard se arată că în 1931, peste 50% dintre studenți împărțeau ideile lui Hitler.

De ce rugul cărților? Orice putere absolută, orice regim totalitar sau dictatorial odată instaurat începe răfuiala cu adversarii politici și, concomitent, cu cultura și arta. Ba, de multe ori s-a procedat invers. Fețele mutilate ale atâtor statui antice sunt expresia concretă a acestei porniri primitive. Paradoxal însă, răfuiala a început mai pretutindeni unde a existat un regim totalitar cu cuvântul scris. Conștient de impactul scrierilor asupra oamenilor, primul împărat al Chinei unificate, Qi Shi Huangdi (259-210 î.Hr.), altminteri un suveran pragmatic și bun organizator căreia China îi datorează atât, a dat ordin chiar în primul an de domnie (în 221 î.Hr.) să fie adunați toți cărțurarii, 400 la număr, și să fie îngropați de vii cu scrierile lor cu tot. Două mii două sute de ani mai târziu, „înțeleptul” Lenin, chiar dacă nu a îngropat scriitori de vii, și-a arătat totala neîncredere în intelectualitate, considerată de el o pătură nestatornică, oscilantă și trădătoare. Urmașul său, „marele” Stalin, puneă să fie alcătuite liste cu cei care urmau să fie trimiși în fața plutoanelor de execuție, pe care le aviza personal. Puțini scriitori, poeți sau artiști înscriși pe acele liste au scăpat cu viață, și atunci, mai mult dintr-un capriciu al Tătucului căruia îi plăcea să se joace cu soarta lor precum pisica cu șoarecele. La fel a procedat și Mao Tze Dong, dar mai abitir banda celor patru care în timpul așa-zisei

realizabile. „Enigma nu e Hitler, enigma suntem noi” (germanii - n.n.), a spus recent un gânditor german (Ian Kershaw, „Sfârșitul”). Ironizând pornirile muzical-militariste prusace, F. Nietzsche, filozoful de la care s-a revendicat, fără să fie înțeles, de ideologia nazistă, făcea amara constatare după care „*dresat să-și militarizeze sunetul vocii* (nemții - n.n.) *vor sfârși prin a scrie și gândi militărește*”. Folclorul și realitatea i-au dat dreptate lui Nietzsche: un neamț - un cântec; doi nemți - un partid; trei nemți - un război. Cât despre comportamentul genetic prusac, aceștia s-au purtat întocmai ca ungurii despre care istoricul american Seaton Watson spunea că nici nu învață nimic din istorie, dar nici nu uită nimic. Mai radical decât toți, referindu-se la nemți și comportamentul lor belicos, Borges remarcă: „Oamenii din alte țări pot fi cruzi cu neglijență, eventual eroici; *germanii însă au nevoie de seminarii de abnegație, de etici ale infamiei*”. Or, tocmai astfel de „seminarii de abnegație și infamie” le-au ținut nemților propaganda lui Gobbels și „charismaticul” Hitler. De fapt, cum scria un istoric, Hitler n-a avut parte decât de o singură victorie, cea propagandistică înfăptuită de Goebbels. Ea a reușit de minune din moment ce, cu toată evidența înfrângerii definitive și totale a Germaniei naziste în război, populația fanatizată l-a urmat până în cel din urmă moment. Sigur, excepții au existat

Revoluții culturale au distrus valori spirituale și artistice inestimabile. Singura lectură încuviințată, „cărțica roșie”, era o bălmăjeală pe teme comuniste ale iubitului conducător ajuns senil.

O carte poate reprezenta pentru un regim totalitar sau o dictatură o amenințare, iar o bibliotecă e fortăreață ce trebuie neapărat distrusă. A fost și soarta celui mai mare și important tezaur intelectual al antichității, Biblioteca de la Alexandria. Trecută de trei ori prin foc, mai întâi de romani, apoi de creștinii asmuțiți de patriarhul Cyril al Alexandriei și în cele din urmă de musulmanii instigați de califul Omar, prin nedreapta ei soartă, Biblioteca de la Alexandria este simbolul agresiunii primitive și a neroziei omenеști asupra inteligenței și spiritului.

Controlul asupra unei societăți începe cu supravegherea elitelor culturale, a cărților și circulației lor, a împiedicării răspândirii ideilor și opiniilor indezirabile regimului totalitar, a popririi lor în ceea ce era până mai ieri, la noi, „fondul secret” de cărți. Devenită omnipotentă în țările aflate sub dictatură, menirea cenzurii era de triere a cărților pe criterii ideologice și crearea de liste cu autori și titluri de scrieri „interzise”. Metoda alcătuirii listelor negre nu era una nouă, tonul a fost dat de Biserică în 1551 în Conciliul de la Trento când s-a alcătuit primul „*Index librorum prohibitorum*”. Pedepșa născocită de Inchiziție pentru scrierea și publicarea acestui gen de cărți „interzise” era rugul. Ceva mai liberal, Napoleon Bonaparte a găsit o scuză pentru cenzură, el o considera necesară pentru „*a împiedica manifestarea ideilor care tulbură pacea statului, interesele sale și buna ordine*”. Din acel moment, cenzura a devenit politică de stat care a luat o formă exacerbată în secolul al XX-lea sub cele două regimuri, comunist și nazist. A citi sau a răspândi ideile care ar fi „tulburat” ordinea în Rusia sovietică, ori „Die Neue Ordnung” în Germania nazistă se pedepsea cu închisoarea. În plin secol XX, sub regimurile totalitare cenzura era fapt curent. A citi sau a discuta ideile cuprinse într-o carte „interzisă”, a avea opinii asupra unei cărți, altele decât cele oficiale, se pedepsea cu închisoarea, cu expedierea în lagărele de concentrare sau muncă forțată (vezi cazul Canalului!), ori chiar în fața plutonului de execuție. Uneori lucrurile luau o turnură burlescă, așa cum s-a întâmplat în URSS în perioada Marii terori. Întors de pe frontul din Spania, în decembrie 1937, la urcarea în lift Ilya Ehrenburg a găsit următorul afiș: „*Este interzisă aruncarea cărților în latrină. Vinovații vor fi descoperiți și pedepsiți*”. (I. Ehrenburg, „Oameni, ani, viață”) Un lucru nu ne spune gazetarul și romancierul sovietic, că nu era vorba despre cărți oarecare, ci de volumele „Marii Enciclopedii Sovietice”, schimbate în 1936-1938 în funcție de epurările din Biroul Politic, soldate cel mai adesea cu execuții în perioada Marilor procese staliniste. Cinismul lui Stalin mersese până acolo încât conducerea de stat era încartiruită toată într-un singur bloc, anume construit cu o singură intrare-ieșire, astfel încât nimeni să nu poată fugi și să fie ușor de ridicat de NKDV. Dar și a deține o astfel de enciclopedie care ar fi conținut numele „dușmanilor poporului” epurați și executați era la fel de periculos. Speriați, oamenii rupeau enciclopediile și le aruncau în latrine. Chestiunea vidanjării WC-urilor înfundate cu enciclopediile sovietice ale anilor 1936-1938 devenise în URSS, pe cât se vede problemă de politică de stat.

Ideea de *germanitate*, sub presiunea propagandei, a evoluat în *pangermanism*, dar chiar și așa, părându-i-se prea puțin, Hitler a plusat: viitoarea capitală a țării, rasă la pământ și apoi reconstruită conform planurilor concepute de Albert Speer după ideile Fuhrerului, care ar fi trebuit să fie gata până în 1954, urma să se numească GERMANIA. Tot așa cum, mai târziu, noua capitală a Braziliei, proiectată de arhitectul Oscar Niemayer a fost numită Brasil. Germanitatea, amestecată cu antisemitismul și cu alergia la tot ce era iudeo-bolșevic, a creat un amestec dinamitard care a

dus la distrugerea adevăratei culturi, literaturi și arte, germane sau străine. Chestiunea era cu mult mai veche - Germania secului al XIX-lea a fost profund „tradiționalistă” și violent antisemită - însă sub nazism lucrurile au evoluat catastrofal. Ca și în URSS, inchiziția de partid a nenorocit, de-a valma, cultura și oamenii de cultură, scriitorii și cărțile lor, artiștii și operele de artă, a distrus complet spiritul creator.

În fruntea hoardei apocaliptice care a răvășit cultura și arta germană și i-a supus supliciului pe creatori a fost Josef Goebbels, executantul docil al lui Hitler. El nu era doar Ministrul Propagandei și Informației, ci răspundea și de *educația* în spirit nazist a tineretului german. Printre primele măsuri luate după instalarea la putere, în spiritul „germanității” bineînțeles, a fost interzicerea predării în școli și universități a limbilor franceză și engleză. Vânturată constant, ideea superiorității germane a dat apă la moară și a exacerbat orgoliul naționaliștilor care s-au predat nazismului cu arme, bagaje și entuziasm. Locul lui Wilhelm II ale cărui opinii erau odinioară decisive în materie de literatură, teatru, operă și artă, a fost luat de Hitler. Goebbels, deși avea alte gusturi, destul de moderne în materie de artă de exemplu, nu

Apreciat ca ideolog al mișcării naziste, Rosenberg s-a pierdut în demonstrații doctrinare, pe când Goebbels s-a arătat mai practic în ideile sale și, mai ales, a profitat de legăturile sale directe cu Hitler pe care l-a convins privind necesitatea unui control unitar asupra culturii și artei germane. Altfel zis, Hitler a avut nevoie de Goebbels și Goebbels de sprijinul lui Hitler. Balanța a înclinat în cele din urmă în favoarea lui Goebbels. Ce a urmat, în linii mari se știe. Mai puțin cunoscute sunt reacțiile lui Goebbels în anumite situații. De exemplu, în noiembrie 1938 *a interzis critica de artă* care ar fi putut emite alte opinii decât cele oficiale. Cât despre arta modernă, pusă sub obroc, era interzisă orice referire la ea, cu excepția atacurilor vehemente împotriva-i. Mai rău încă, în numele superiorității germane, au fost refuzate premiile Nobel (vezi cazul scriitorului Carl von Osietzky închis în lagăr alături de scriitorii Friederich Wolf și Ludwig Renn chiar în noaptea incendierii Reichstagului). Versatil și mare manipulator, Goebbels a transformat ziua de 1 Mai din sărbătoare muncitorească în festivitate oficială nazistă. Uneori deciziile emenate din ministerul propagandei erau de-a dreptul ridicole, așa cum a fost înființarea biroului de

îndrăzne să-l contrazică ori să-i comenteze opiniile, ba din contra și le asuma.

Imediat după numirea sa în înalta funcție de ministru al Propagandei, Goebbels s-a grăbit să onoreze cu mult zel încrederea arătată de Hitler în el. Ordonanțe și legi de tot felul au început să curgă din cabinetul său. La nici două luni de când conducea ministerul sabotării naționale a culturii și artei, la 10 mai 1933 a organizat spectacolul rugului cărților din Piața Operei, dar prima listă neagră a cărților interzise a fost dată abia în 16 mai, adică șase zile mai târziu. Întâi execuția, apoi motivarea... La 6 iunie, ordonanța emisă de ministerul Propagandei interzicea accesul evreilor și străinilor în cinematografie. 4 octombrie 1933 - s-a dat legea presei prin care era interzis persoanelor nonariene să lucreze în acest domeniu. Erau legi și ordonanțe cu urmări importante, dar care nu cuprindeau decât un control secvențial, or, asemenea mentorului său, Fuhrerul, Goebbels dorea un control total asupra culturii germane. A dat lovitura cea mare atunci când la 11 septembrie a emis legea prin care era creată Camera de cultură/Reichskulturkammer care era împărțită în cinci secții: radio, presă, cinematografie, teatru și propagandă. Cu răbdare și tenacitate s-a străduit să obțină și dreptul de cenzură asupra literaturii și artei care până atunci aparținuse ministerului de Interne. La fel a procedat și cu alte domenii pe care și le-a apropiat în așa fel încât să aibă cât mai multe frâie în mâna lui. Numai că prin crearea Camerei de cultură, Goebbels a intrat în conflict cu doctrinarul regimului nazist, Alfred Rosenberg, căruia Hitler îi încredințase încă din 1928 sarcina înființării Ligii Militante pentru Cultura Germană.

control asupra bibliotecilor de... gară. De ce nu și al WC-urilor din gări pe ai căror pereți unii își vărsau năduful?

Concomitent cu acțiunile propagandistice s-a dat liber la vânătoarea de scriitor și artiști, în mod special al celor evrei sau cu orientare „bolșevică”, de stânga, adică. Răspunsul la presiunile politice, imposibil de suportat, a fost marea emigrație a adevăratelor valori spirituale ale Germaniei. Cei rămași totuși pe loc, când n-au fost desființați public și aduși în imposibilitatea de a-și exersa meseria artistică sau literară - cazul lui Ernst Barlach, căruia i s-a interzis să mai expună, ba chiar și să sculpteze sau să i se joace piesele de teatru, este notoriu - au recurs la emigrația interioară. Congruenți în metodele polițienești de înăbușire a oricărei libertăți de gândire sau creatoare cu miliția culturală stalinistă, naștiții au procedat radical: autodafeuri ale cărților și operelor de artă, exil pentru scriitorii și artiștii indezirabili, indiferent de gen, suspendarea cetățeniei germane și, în final, trimiterea acestora în lagărele morții sau în fața plutoanelor de execuție. Duritatea fără precedent a metodelor de „curățare” a culturii germane aplicate intelectualității se explică prin faptul că, dacă nemții de rând au putut fi manipulați ușor prin propagandă, elita cultural-artistică n-a putut fi îndobitocită și nici forțată să se supună Noii Ordini naziste. Și, cum se va vedea, ea a reacționat la nici o săptămână de la instalarea regimului hitlerist.

(va urma)

Fragment din volumul în pregătire „Arta sub semnul zvasticii”

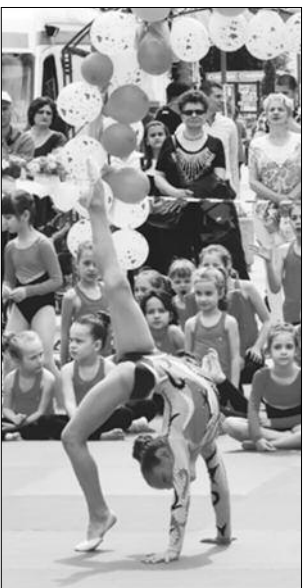
**În fruntea
hoardei
apocaliptice
care a răvășit
cultura și arta
germană și i-a
supus
supliciului pe
creatori a fost
Josef
Goebbels,
executantul
docil al lui
Hitler.**

**Răspunsul la
presiunile
politice,
imposibil de
suportat, a
fost marea
emigrație a
adevăratelor
valori
spirituale ale
Germaniei.**

arte

„Dansul Florilor”

Concursul Municipal de Balet și Gimnastică Ritmică

Lansarea cărții electronice „Biserica Domnească Sfântul Gheorghe”

Știri de la Centrul Cultural Pitești

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, lansarea romanului cu titlul „Ochii mei prelungesc Câmpia Timpului”, de Sorin Calea. Originar din comuna Valea Iașului, județul Argeș, Sorin Calea este absolvent al Facultății de Electronică, din cadrul Universității Pitești și este director din anul 2009 la Căminul Cultural Valea Iașului. În anul 2008 a debutat publicistic cu volumul de versuri „Sufletul ca o perdea”, semnând până în prezent șapte volume de poezie și patru de proză. La eveniment au participat elevi, cadre didactice de la Colegiul Economic Maria Teuleanu și prieteni ai autorului. Despre noua apariție editorială și despre activitatea culturală a lui Sorin Calea au vorbit profesoarele de limba și literatura română Florica Popa, Elena Ștefănescu, Marieta Șerban, scriitorul Mihail Ghițescu și primarul din comuna Valea Iașului, Nicolae Barbu. Actorul Puiu Mărgescu a susținut o lectură din romanul „Ochii mei prelungesc Câmpia Timpului”, iar autorul a delectat auditoriul cu o scurtă prelegere despre crezul său literar și a citit la rândul-i pasaje din noua sa carte, pe care a oferit-o cu drag și cu un autograf de suflet, celor interesați.

■ Centrul Cultural Pitești și Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte din cadrul Universității Pitești au organizat conferința cu tema „Civilizația geto-dacică și lumea romană în secolele I î.Hr și I d. Hr.”, susținută de conf. univ. dr. Constantin Bărbulescu, decanul instituției. Manifestarea, coordonată de istoricul Marin Toma, secretar de redacție al revistei-document Restituiri Pitești a reunit un public format din elevi, cadre didactice de la Colegiul Național Zinca Golescu și alți pasionați de istorie. „Civilizația geto-dacică, aparținând fondului tragic, trebuie privită prin prisma unui schimb permanent cu civilizația romană, și nu doar din punctul de vedere al conflictelor”, a subliniat Constantin Bărbulescu.

■ Primăria Municipiului Pitești și Consiliul Local, prin Centrul Cultural Pitești, Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Argeș, Federația Română de Dans Sportiv și Clubul Total Dance au organizat la Sala Sporturilor, sâmbătă, 13 mai și duminică, 14 mai, Concursul Național de Dans Sportiv „Dansul Florilor”. La manifestarea ajunsă la a 29-a ediție au participat peste 600 de sportivi, cu vârste cuprinse între 4 și 55 de ani, de la peste 50 de cluburi din toată țara. Concurenții au susținut probe de vals lent, tango, vals vienez, slow-fox, quick-step, samba, cha cha, rumba, Paso Doble, Jive. Ca noutate, a avut loc și un concurs de Streetdance Free Style, pe patru categorii de vârstă. Câștigătorii au fost recompensați cu trofee, medalii și diplome, dar și cu aplauze călduroase din partea publicului iubitor de frumos, elegantă, rafinement. Evenimentul a deschis ansamblul manifestărilor dedicate Zilelor Municipiului Pitești.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, simpozionul cu tema „Frumosul și urâtul în istorie”, în cadrul proiectului cultural-educativ, sub genericul „Istorie și istorii cu Marin Toma”. La dezbatere au participat elevi, cadre didactice de la Colegiul Economic Maria Teuleanu și alți pasionați în domeniu. „Conceptele de frumos și urât țin de viața culturală și socială, prin felul în care ne raportăm la ele. Normele frumosului diferă de la o zonă la alta; și foarte importantă este emoția. Nu putem discuta despre frumos și urât în absența emoțiilor. Pot fi limbile naționale urâte sau frumoase? Ori muzica? Putem asocia lumea științei cu frumosul și urâtul? Există cu adevărat frumos și urât? Dacă abordăm filosofic, credem că frumosul tinde spre perfecțiune, și ne deranjează că n-o putem atinge”, au fost câteva aspecte, analizate de istoricul Marin Toma, împreună cu publicul său.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, simpozionul cu tema „Riscurile Democrației”, în cadrul proiectului cultural-educativ, sub genericul „Libertate și lege cu Marius Andreescu”. La dezbatere au participat elevi, cadre didactice de la Colegiul Național Zinca Golescu și alți consumatori de cultură. Despre democrație și riscurile regimurilor democratice au vorbit istoricul Marin Toma și lector univ. dr. Marius Andreescu, judecător la Curtea de Apel Pitești. „Au fost definite trei elemente ale democrației: libertatea, egalitatea și dreptatea, care au o anumită evoluție în cadrul unui sistem democratic. Iar libertatea trebuie bine înțeleasă și nu exacerbată, altfel conduce la transformarea omului într-un simplu individ, care se laudă cu infracțiuni și abateri, fapt care înseamnă negarea libertății. Libertatea de a spune orice, oricum, oricând, este o libertate rău înțeleasă; cuvântul creează responsabilități, pentru că limbajul este semnul rațiunii, iar noi, ca

oameni raționali, suntem datori să-l respectăm”, a subliniat magistratul Marius Andreescu.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, ediția din luna mai a Cenaclului „Armonii Carpatine”. Evenimentul, coordonat de redactorul-sef al revistei Carpatice, scriitorul Nicolae Cosmescu a cuprins o lectură din propriile creații, susținută de poetul Nicolae Braniște, medicul-poet Adrian Mitroi, medicul-poet Constantin Teodor Craifaleanu și publicistul Gheorghe Mohor. Manifestarea, la care au participat elevi, cadre didactice de la Colegiul Economic Maria Teuleanu și alți consumatori de cultură a fost dedicată Zilelor Municipiului Pitești.

■ Primăria Municipiului Pitești, prin Centrul Cultural Pitești a organizat pe data de 20 mai, în Piața Primăriei, Concursul Municipal de Balet și Gimnastică Ritmică. La evenimentul aflat la prima ediție și coordonat de profesoara Nicoleta Andrei, au participat 20 de copii la categoria de vârstă 7-14 ani și 11 micuțe la categoria de vârstă 5-7 ani. Probele de concurs individual și individual compus au constatat în impresia artistică, elemente tehnice de dificultate, înaltă dificultate și atitudine. Pentru efortul lor, gimnastele au fost recompensate cu diplome, cupe și medalii, în aplauzele iubitorilor de frumos. Manifestarea s-a desfășurat sub semnul Zilelor Municipiului Pitești.

■ Centrul Cultural Pitești, prin Clubul de Istorie „Armand Călinescu” a organizat lansarea noului număr la revistei-document Restituiri Pitești, publicație trimestrială editată de instituție. Evenimentul editorial, dedicat Zilelor Municipiului Pitești a reunit istorici și pasionați de istorie. Despre conținutul noului număr al revistei au vorbit semnatarii articolelor: secretarul de redacție - istoricul Marin Toma, lector univ. dr. Marius Andreescu, judecător la Curtea de Apel Pitești, consilierul local și istoricul Ionuț Zidaru, muzeograful Octavian Dărmănescu și scriitorul-inginer Nicolae Cosmescu.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Complexul „Casa Cărții”, expoziția de pictură, sub genericul „Costel Butoi – În Memoriam”. Născut în localitatea Drăgotești, județul Dolj, Costel Butoi a absolvit Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj, promoția 1979 și a fost membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, expunându-și lucrările în țară și peste hotare. S-a stins din viață la numai 59 de ani, dar a lăsat în urmă o moștenire culturală de excepție. La vernisaj au participat elevi, cadre didactice de la Colegiul Economic Maria Teuleanu, Colegiul Național Zinca Golescu, membri ai familiei și colegi de breaslă. Despre creația lui Costel Butoi au vorbit poeta Denisa Popescu, Ilie Ștefan, cumnatul regretatului autor, președintele Uniunii Artiștilor Plastici din România Filiala Argeș, profesorul și artistul plastic Daniel Preduț, artiștii plastici Ion Pantilie, Mara Diaconu, Mircea Bărloiu, medicul-poet Constantin Teodor Craifaleanu, consilierul local Tatiana Preduț, artistul plastic Constantin Samoilă.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat lansarea cărții electronice, cu titlul „Biserica Domnească Sfântul Gheorghe”, de Octavian Dărmănescu. Originar din comuna Ștefănești, județul Argeș, autorul este licențiat în teologie, administrație publică, istorie-muzeologie, franceză-engleză, pedagogie muzicală, și are doctorat în filologie. Până acum a publicat cărțile „Convertirea prin literatură”, în anul 2007, „Diversiuni lirice”, în 2012, colaborează la mai multe reviste de specialitate, printre care Restituiri Pitești, editată de Centrul Cultural Pitești. Noul produs cultural a fost bine primit în rândul celor avizați, fiind considerat o urgență, în sensul că Biserica Domnească Sfântul Gheorghe, ctitorită în anul 1656, de către domnitorul Țării Românești, Constantin Șerban, este un important reper cultural, istoric și religios al urbei.

■ Centrul Cultural Pitești și Fundația Literară „Liviu Rebreanu” au organizat lansarea volumului de proză cu titlul „Manual de utilizare a omului”, de Ionuț Copil. Originar din localitatea Geoagiu-Băi, autorul este absolvent al Facultății de Horticultură din cadrul Universității de Vest Timișoara. A debutat editorial în anul 2007 cu volumul de eseuri „Clipa de luciditate” și a publicat până în prezent, patru volume de proză și o serie de articole literare în reviste de profil. Lucrarea „Manual de utilizare a omului” este un ghid al tipologiei umane, elaborat pe baza informațiilor acumulate de autor, în domeniul fascinant al neuro-științelor. Despre noua apariție editorială au vorbit poeta Allora Albulescu, scriitorul Mihail Ghițescu și autorul.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat vineri, 19 mai, în Piața Vasile Milea, tradiționala manifestare, sub genericul „Carnavalul Tinereții”.

Evenimentul, dedicat Zilelor Municipiului Pitești a fost susținut de Ansamblul Folcloric de Copii „Zavaidoc”, sub îndrumarea profesoarelor Carmen Ionescu și Corina Barbu, Grupul Folk „P620”, copii și tineri de la cursurile de chitară și canto popular din cadrul Centrului Cultural Pitești, sub îndrumarea cantautorului Tiberiu Hărăguș și a profesorului de canto popular Valentin Grigorescu, Trupa de rock „RANA”, Ansamblul Folcloric „Ellada” și Grupul Vocal „Filia”, din cadrul Comunității Elene din Pitești.

■ Primăria Municipiului Pitești, prin Centrul Cultural Pitești și Asociația Culturală „D.G.Kiriace” au organizat sub semnul Zilelor Municipiului Pitești, prima ediție a Festivalului Coral Internațional „Emanoil Popescu”. Evenimentul, coordonat de dirijorul George Paraschivescu și desfășurat la Centrul Multifuncțional Pitești a fost susținut de coruri de ținută din țară și de peste hotare: Corala „D.G.Kiriace”, Corul de copii „D.G.Kiriace Junior”, Corul „Rapsodia” Vălenii de Munte, Corul Bărbătesc al Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului, Corul „Appassionato” din Târgoviște, Corul „Preot Ion Ionescu” din Topoloveni, Corala Camerală „Muzicor” Ploiești, Corul „Ars Nova” din Pitești. Au mai încântat publicul meloman Corul „Allegretto” al Liceului de Arte Dinu Lipatti din Pitești, Corul „Carmen Argessi”, Corul „Orfeu” din Curtea de Argeș, Corul Seminarului Teologic „Sfântul Nicolae” din Râmnicu Vâlcea, Corala „Paul Constantinescu” din Ploiești, Corul „Armonia” din Brăila, Corul „Mystica” din Bulgaria.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, lansarea cărții de proză religioasă, cu titlul „Hristos, Viață!”, de Constantin Aninoiu. Originar din comuna Bălești, județul Gorj, Constantin Aninoiu este de profesie expert contabil, pastor evanghelist și autor a 33 de volume de meditații creștine. Evenimentul editorial, coordonat de publicistul Nicolae Badiu a reunit un public format din prieteni și admiratori ai autorului. „Eu am luat ca model în a defini viața, pe acest Saul din Tars, viitorul apostol Pavel, care și-a definit viața într-un singur cuvânt: HRISTOS. După mine, acesta este un model demn de urmat!”, este mesajul transmis de Constantin Aninoiu cititorilor săi.

■ Centrul Cultural Pitești și Liga Scriitorilor Români Filiala Argeș au organizat în Sala Ars Nova, lansarea volumului de versuri cu titlul „Vorbe Dichisite”, de Nicolae Braniște. Născut la Pitești, absolvent al Facultății de Horticultură din cadrul Institutului Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, autorul a fost director la Institutul de Pomicultură Mărăcineni din județul Argeș în perioada 1990-1995, publicând peste 32 de cărți de specialitate și 300 de articole în reviste de profil din țară și din străinătate. Nicolae Braniște este membru al Ligii Scriitorilor Români Filiala Argeș și a publicat până acum, 12 volume de versuri și de proză. Despre noua apariție editorială au vorbit profesoara de limba și literatura română Emanuela Marinescu, cercetătorul horticol și promotorul cultural Adina Perianu, medicul-poet Constantin Teodor Craifaleanu și autorul. „Prin ceea ce scriu îmi exprim în versuri pe care le șlefuiesc, pe care le dichisesc, gândurile, trăirile, impresiile, frământările, iar volumul Vorbe Dichisite este o cronică a a gândurilor mele”, a declarat poetul Nicolae Braniște.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, serbarea copiilor de la cursul de engleză și pian, sub genericul „Engleză pe Portativ”. Sub îndrumarea profesoarei Ilzi Sora, micuții au interpretat la pian, piese învățate la orele de curs și au cântat melodii în limba lui Shakespeare, spre încântarea publicului format din părinți și bunici. Talentați artiști au fost recompensați cu diplome de merit din partea Centrului Cultural Pitești și cu aplauze călduroase din partea auditoriului.

■ Centrul Cultural Pitești și Direcția Județeană pentru Cultură Argeș au organizat ediția din luna mai a proiectului cultural-educativ, sub genericul „Cultura Digitală”. Manifestarea, inițiată și coordonată de publicistul Cristian Cocea, directorul Direcției Județene pentru Cultură Argeș a avut tema “Ce urmează după Homo Sapiens?” În fața unui public format din elevi, cadre didactice de la Colegiul Național Zinca Golescu și alți consumatori de cultură, distinsul invitat a abordat teoria evoluționistă lansată de Charles Darwin și teoria creaționistă, susținută de conservatorii religioși, privind apariția omului, lansând și o provocare: „Care va fi evoluția speciei umane, dacă și ce mutații va suferi peste sute de ani, cum va arăta planeta albastră în viitorul îndepărtat? Vă recomand să citiți cărți semnate

de celebri scriitori de SF, pentru a vă lărgi orizontul cunoașterii și spre a vă conduce către noi teorii fascinante privind omenirea”, le-a spus Cristian Cocea celor prezenți.

■ Ziua Internațională a Copilului a fost sărbătorită în avans la Centrul Cultural Pitești. În colaborare cu Asociația de Prietenie CHINARO au fost organizate în Complexul „Casa Cărții”, manifestări cu specific chinezesc, susținute de elevi de la Școala Gimnazială „Marin Preda”, Școala Gimnazială „Matei Basarab” și Liceul de Arte „Dinu Lipatti”. La evenimentul desfășurat sub genericul „Jocurile prieteniei din România până în China sărbătorim copilăria”, au participat consilierul Ambasadei Republicii Populare Chineze la București, soția ambadorului Chinei, reprezentanți ai Asociației de Prietenie CHINARO, profesoare de limba chineză din Țara Mandarinului. Într-un cadru special amenajat, copiii au participat la jocuri care poartă amprenta culturii și civilizației chineze: decupaje în hârtie, construirea de castele în miniatură, jocul cu coarda.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, ediția din luna mai a proiectului cultural-educativ, sub genericul „Povești de viață-povești de suflet cu Denisa Popescu”. Amfitrioana manifestării, poeta Denisa Popescu l-a invitat pe istoricul Marin Toma, pentru a-și prezenta în fața celor interesați, viața și activitatea profesională. Născut în orașul Costești, județul Argeș, Marin Toma este licențiat în istorie-muzeologie la Universitatea din Pitești, are master în istorie-muzeologie la Universitatea din Craiova, doctorat cu bursă la aceeași universitate, cu teza „Modele culturale și realități cotidiene în Țara Românească de la Constantin Mavrocordat la Unirea din 1859”. Activitatea științifică este ilustrată prin participări la diverse manifestări internaționale și naționale de profil, desfășurate în țară și peste hotare, precum și de numeroase articole și recenzii de specialitate publicate. Până la vârsta de 33 de ani, Marin Toma s-a remarcat prin activități de voluntariat, fiind membru fondator și președintele Grupului pentru Educație și Ecologie Argeș, coordonator național de voluntari în cadrul proiectului „Plantăm fapte bune în România”, din anul 2011, și coordonator regional al proiectului național „Let s do it, Romania”, în perioada 2011-2012. Este asistent universitar dr. asociat la Facultatea de Teologie, Litere, Istorie și Arte din cadrul Universității Pitești, secretar de redacție al revistei-document Restituiri Pitești, publicație trimestrială editată de Centrul Cultural Pitești și coordonatorul proiectului cultural-educativ, sub genericul „Istorie și istorii cu Marin Toma”, desfășurat în cadrul aceleiași instituții.

■ Primăria Municipiului Pitești, prin Centrul Cultural Pitești a organizat un spectacol muzical-literar-artistic, dedicat Zilei Internaționale a Copilului. Evenimentul, desfășurat în Piața Primăriei a fost susținut de copii și tineri, care urmează cursuri de aptitudini artistice în cadrul Centrului Cultural Pitești. Preț de două ceasuri, publicul format din copii, părinți și bunici s-a delectat cu recitaluri de muzică populară, interpretate de Ansamblul Folcloric de Copii „Zavaiodoc”, sub îndrumarea profesoarelor Carmen Ionescu și Corina Barbu, copii și tineri de la cursul de canto popular, coordonat de profesorul de specialitate Valentin Grigorescu, Grupul Folk „P620”, copii și tineri de la cursul de chitară, sub îndrumarea cantautorului Tiberiu Hărăguș, micuțele balerine de la cursul de balet și gimnastică ritmică, sub îndrumarea profesoarei Nicoleta Andrei, copii de la cursul de actorie, coordonat de artistul Robert Chelmuș. Spectacolul a fost prezentat și animat de fermecătoarea Andreea Dinuț, membră a Grupului Folk „P620”.

■ Centrul Cultural Pitești, prin Clubul de Istorie “Armand Călinescu” a organizat în Sala Ars Nova, simpozionul cu tema “Criza despre care nu s-a spus nimic: Venezuela”. Manifestarea, care s-a înscris în proiectul cultural-educativ, sub genericul “Lumea Azi” a fost susținută de istoricul Marin Toma, secretar de redacție al revistei-document Restituiri Pitești. La eveniment au participat elevi, cadre didactice de la Colegiul Economic Maria Teiuleanu și alți consumatori de cultură, care au aflat astfel, informații interesante despre situația economico-socială a țării din America de Sud. “Deși este bogată în petrol, Venezuela se confruntă cu o criză alimentară, încât numeroși cetățeni se hrănesc din gunoarie, a trecut printr-o criză economică generată de schimbarea banilor, iar răspunsurile la aceste probleme se află pe tărâmul politicii și al economiei”, a precizat Marin Toma.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, lansarea cărții cu titlul „Discurs Istoriografic Universal”, de istoricul Petre Popa. La evenimentul editorial au participat elevi, cadre didactice de la Școala Militară de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Terestre „Basarab I” și alți consumatori de cultură. Distinsul autor a susținut o prelegere despre elaborarea noii lucrări cu caracter științific, menționând operele unor istoriografi celebri, din Antichitate și până în prezent. Petre Popa a mai promis o lucrare de referință, și anume, un calendar al celor mai importante evenimente, pe care le-a cunoscut Municipiul Pitești, consemnate de cronicari și istorici, de-a lungul timpului.

■ Centrul Cultural Pitești a organizat în Sala Ars Nova, ediția din luna iunie a Clubului literar-artistic „Mona Vâlceanu”. Amfitrioana manifestării, profesoara-scriitoare și editor Mona Vâlceanu i-a invitat în fața publicului format din elevi, cadre didactice de la Colegiul Economic Maria Teiuleanu și alți consumatori de cultură, pe medicul-poet Elena Armenescu și pe scriitorul Ion C. Ștefan, directorul Editurii Arefeana. Evenimentul a cuprins o lectură publică, susținută de actorul Puiu Mărgescu, din cărțile de versuri și de proză semnate de distinsii invitați, precum și scurte prelegeri din partea autorilor. Atmosfera a fost completată de eleve de la Liceul de Artă Dinu Lipatti, care au interpretat piese la flaut și pian. Elena Armenescu s-a născut în comuna Tătăraști, din județul Teleorman, a absolvit Liceul Zinca Golescu din Pitești și Institutul de Medicină din Timișoara, fiind specializată în pediatrie-cardiologie. Pasionată de literatură, publică o serie de volume de poezie, este membru fondator al Uniunii Medicilor Scriitori și Publiciști din România și membru al Uniunii Scriitorilor din România. Originar din comuna Arefu, județul Argeș, Ion C. Ștefan este absolvent al Facultății de Filologie București, profesor de limba și literatura română la un colegiu național din capitală și membru al Uniunii Scriitorilor din România. Este autor a peste 30 de volume de povestiri, romane, versuri, eseuri, remarcându-se printr-o intensă activitate culturală.

■ Centrul Cultural Pitești și Direcția Județeană pentru Cultură Argeș au organizat la Casa Cărții, ultima ediție a proiectului cultural-educativ, sub genericul „Cultura Digitală”. Manifestarea, susținută de jurnalistul, scriitorul și publicistul Cristian Cocea, directorul Direcției Județene pentru Cultură Argeș, a avut tema „Politica în era Big Brother” și a reunit un public format din elevi, cadre didactice de la Colegiul Economic Maria Teiuleanu și alți consumatori de cultură. Dezbateră s-a axat pe două concepte: utopia, explicată prin organizarea ideală a omenirii și distopia, adică opusul utopiei. „Trăsăturile societății distopice se referă la: un singur stat, condus de o elită fără idei democratice, un sistem de propagandă de stat cu programe și sisteme educaționale, care îi obligă pe ceilalți să adore statul și guvernul său, în încercarea de a-i convinge că viața lor în acel stat este dreaptă și bună. Iar Big Brother este o figură fantomatică, ce se află în fruntea celui stat, și pe care oamenii o adoră, după ce au fost victime ale unei campanii de cult al personalității”, a explicat Cristian Cocea.

CARMEN ELENA SALUB

Ziua Internațională a Copilului

„Cultura Digitală”

Nota redacției:
O revistă are, în mod logic, un program estetic propriu. În schimb tendința scriitorilor actuali – incitați de tehnica ultramodernă – este să trimită același text la cât mai multe publicații. Ceea ce nivelează peisajul revuistic până la omogenizarea totală. De aceea, îi anunțăm pe colaboratorii noștri că **Argeș** nu publică decât texte originale, care nu au apărut inițial în volume, reviste etc., iar textele nu le primește decât în format electronic, cu diacritice.

Număr ilustrat cu sculpturi de Ernst BARLACH.

Vizita bătrânei doamne. La Longarone

(urmăre din p. 32)

era de piatră. Era foarte frumoasă. La capătul ei era veceul iar sub el curgea un pârau. Am fost la veceul ca să spun, acasă, cum era veceul lui Nono. Am fost la oraș și ne-a dat bătrânul bani de cumpărături că urma să plecăm acasă. Am intrat într-un magazin și am găsit niște pantofi ieftini cu doar 500 de lire. Erau de toate culorile. Vreo cinci modele erau splendide. Când am ajuns acasă și le-am arătat ce mi-am cumpărat, Nono s-a pus pe un răs de nu se mai putea opri. Râdea așa de frumos: oh, oh, oh. ”Che mata sei, Ghizela! (Ce neună ești, Ghizela!). Ghizela, aceștia sunt pantofi pentru morți. De aia sunt așa de ieftini!” Mă credeți că am umblat cu ei patru ani ? N-am mai zis la nimeni. Toată lumea mă oprea și-mi zicea : “Vai, ce pantofi frumoși aveți, doamna Ghizela !” Ha, ha, ha!

Pepsi&cola. În Vale și la mare...

Ghizela-Maria, fata Margaretei Leita din Longarone, l-a cunoscut, la Iscroni, pe Lorincz Ladislau. S-a măritat cu el și au avut un singur

copil. Bebe a fost un comerciant destoinic. Într-o vreme grea, el era singurul comerciant din Vale care făcea rost de Pepsi și era extrem de mândru (și de căutat din această pricină). Dacă erai un om greu sau dacă erai prieten bun cu Bebe puteai savura, din an în Paști, câte o sticlă cu pepsi. Sticla de pepsi era unul din puținele simboluri americane (alături de Kent și blugii Levi Strauss) permise, cu măsură, de un sistem totalitar.

Bebe a avut două fete: pe Andreea-Maria și pe Bianca, dar nu a apucat să le vadă mari. El a murit, de tânăr, într-un controversat accident de mașină. Fetele sale au fost crescute mai mult de bunică. Andreea-Maria a terminat topografia minieră la Universitatea din Petroșani dar a ales, după absolvire, să plece în Spania și să îngrijească de niște babe. Din Spania, dintr-o localitate aflată foarte aproape de Madrid, o sună foarte des pe bunică sa din Iscroni. Bunica locuiește împreună cu nora într-o casă aflată chiar în spatele “borcanului” destinat, odinioară, milițienilor care supravegheau circulația în intersecția a două județe. Hunedoara și Gorj. Necazurile acestei frumoase gospodării, aflate la câțiva metri sub nivelul șoselei ce duce la Târgu

Jiu, se datorează țiganilor de la gospodăria comunală. Ei aruncă rezultatele muncii lor chiar în curtea doamnei Ghizela Lorincz. Au socotit că e mai operativ așa.

În Spania, Andreea îngrijește două babe pentru 700 de euro pe lună. Casa unde stă, în timpul liber, e închiriată de la un român care s-a stabilit în Spania de vreo câțiva ani buni. Când nu știe să gătească o mâncare pe care i-o făcea acasă bunica, Andreea sună la Iscroni pentru a primi rețeta. În aceste lungi și dese discuții pe care nepoata le are cu bunica ei, Andreea îi cere să-i trimită, cu Atlasib-ul, brânză de oaie, cârnați făcuți acasă și slănină. Aceste produse, spune Andreea, le sunt total necunoscute ibericilor. În schimb, ea trimite tot prin Atlasib, haine pentru cele trei femei rămase acasă. “E bine în Spania dar să-i spuie Biancăi să nu plece și ea de acasă”. Acesta e mesajul pe care Andreea i-l spune de fiecare dată, la telefon, bunicii. Bianca nu mai stă demult la Iscroni. Ea locuiește în București, lucrează la o bijuterie și e studentă la o facultate particulară. Crede că Andreea nu e sinceră atunci când îi spune bunicii că-n Spania n-ar mai fi loc și pentru ea. My Fair Lady e de părerea Biancăi: “The rain in Spain stays mainly in the plain!”

Revista **ARGES** poate fi procurată și prin comandă directă la sediu, cu plata ramburs, cheltuielile de expediție fiind suportate de către expeditor.

IMPORTANT! Vă puteți abona pentru anul 2017, costul abonamentului fiind de 42 lei/an. Plata se face prin mandat poștal pe numele CRISTINA LINTESCU, Centrul Cultural Pitești, Casa Cărții, Pitești, O.P. 1, cod 110013. Tel./fax: 0248/219976.

ARGES

- Revistă lunară de cultură
- Apare sub egida Consiliului Local, a Primăriei Pitești și a Uniunii Scriitorilor din România
- Editată de Centrul Cultural Pitești
- Membră ARIEL

Senior editor:

CALINIC,

Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului

Redactor-șef: DUMITRU AUGUSTIN DOMAN

(augustindoman@yahoo.com,

http://www.blogdoman.blogspot.com)

Consilieri editoriali:

NICOLAE OPREA, MARIN IONIȚĂ

Redactori: MARIANA ȘENILĂ-VASILIU,

MIRCEA BÂRSILĂ, AUREL SIBICEANU

Tehnoredactor: SIMONA FUSARU

Redacția:

Pitești,
Casa Cărții,
Centrul Cultural Pitești;
http:

www.centrul-cultural-pitesti.ro;

tel./fax: 0248/219976

ISSN: 1221-2350

Tiparul executat la
SC Argeșul liber SA

ARG PRESS

Fiecare autor care semnează în revista **ARGES** răspunde moral și juridic de conținutul afirmațiilor sale. Textele și fotografiile aduse în redacție nu se înapoiază.

actualitate